

16. mai 2024

Lahend taotluste nr 15117/21 ja 15689/21 kohta - õigus eraelu austamisele

Mirzoyan vs. Tšehhi Vabariik

Artikkel 8

Asjaolud

Venemaa kodanikust kaebaja on alates 2006. aastast elanud Tšehhi Vabariigis koos oma Armeenia kodanikust abikaasa ja nelja lapsega, kes kõik on Venemaa kodanikud. 2009. aastal anti talle pikaajaline elamisloa ettevõtluse eesmärgil - kehtivusaeg kuni augustini 2011. Enne tähtaja möödumist taotles kaebaja elamisloa pikendust. 2014. aastal taotles ta ka uut pikaajalist elamisloa perekondlikel põhjustel. Siseministeeriumi varjupaiga- ja rändepoliitika osakond (edaspidi "ministeerium") jättis kaebaja mõlemad taotlused rahuldamata. Esimene taotlus jäeti rahuldamata põhjusel, et kaebaja riigis elamine ei vastanud Tšehhi Vabariigi huvidele. Teine taotlus jäeti rahuldamata põhjusel, et esineb tõsine oht, et kaebaja võib tõsiselt häirida avalikku korda. Nende otsuste tegemisel tugines ministeerium salastatud teabele. Kaebaja esindaja sai osaliselt selle teabega tutvuda. Kaebaja vaidlustas need otsused siseriiklikes kohtutes edutult.

EIK-sse pöördudes tugineb kaebaja artiklile 8 ning leiab, et ministeeriumi otsused kahjustavad tema õigust perekonnaelu austamisele ja tema abikaasa ning nende laste huve ei olnud piisavalt arvesse võetud.

EIK seisukohad

Artikkel 8

EIK ei jättnud tähelepanuta tõsiasja, et kaebajal ei olnud lubatud tutvuda salastatud teabega ning tema esindajal oli võimalik tutvuda vaid tema tegevust üldiselt kirjeldavate dokumentidega. Siiski pidas EIK arusaadavaks, et kaebaja ja tema esindaja ei oleks tohtinud olla kursis asjaomase salastatud teabega, võttes arvesse võimalikku mõju riigi julgeolekule ja politsei operatiivtegevuse paljastamise ohtu. Kaebajat esindas kogu menetluse vältel advokaat ja tal oli võimalik lasta oma asja läbi vaadata võistlevas menetluses. Seetõttu oli kohtumenetlus pakkunud talle piisavaid tagatisi, mis tasakaalustasid tema menetlusõiguste piiranguid ega võtnud talt võimalust tõhusalt vaidlustada täitevvõimu väiteid, et kaalul on olnud riigi julgeolek ja avalik kord.

Kuigi EIK tunnistas, et kaebaja perekonda mõjutab kindlasti tema lahkumine Tšehhist, oli ta valmis nõustuma kõrgeima halduskohtu järeldusega, et mõju tema lastele oli olnud üsna kaudne. Kaebaja ei esitanud mingeid väiteid selle kohta, millist mõju avaldab tema ümberpaigutamine tema lastele, ega ka väitnud, et tal oli perekonnas kesksel rolli mänginud ja, et tema viibimine Tšehhi Vabariigis oli nende heaolu seisukohalt oluline. Ta ei olnud välja toonud ühtegi põhjust, miks tema perekond ei saaks teda Venemaal külastada või miks nad ei saaks suhelda kaasaegsete sidevahendite kaudu. Lisaks üritab kaebaja praegu saada EL-i kodaniku pereliikmele tähtajalist elamisloa. Kui see ei õnnestu ja kui tema suhtes antakse lahkumiskäsk, saab ta selle vaidlustada. Väljasaatmiskorralduse puudumisel oleks tal ka võimalus taotleda viisat, et külastada oma perekonda Tšehhi Vabariigis. Peale selle näib, et ta jääb Tšehhi Vabariiki, kuna menetlus seoses tema EL-i kodaniku pereliikme tähtajalise elamisloa taotlusega jäi pooleli, mis *de facto* takistab ametivõimudel teda välja saata. Seetõttu olid siseriiklikud

---

¹ Lühiülevaates kajastatud lahendite valiku aluseks on EIK enda otsingumootoris avaldatud Legal Summary'd.

ametivõimud piisavalt kaalunud kaebaja perekondlikke sidemeid ja tasakaalustanud asjaomaseid huve, ületamata neile antud kaalutusruumi.

EIK ei tuvastanud artikkel 8 rikkumist.

Lahendile on lisatud eriarvamus.

[Lahend](#) (inglise keeles)

[Kokkuvõte](#) (inglise keeles)

16. mai 2024

Lahend taotluste nr 34749/16 ja 79607/17 kohta - õigus isikuvabadusele ja -puutumatusse ning liikumisvabadus

Domenjoud vs. Prantsusmaa

Artikkel 5 ning protokoll nr 4 artikkel 2

Asjaolud

Kaasus puudutas erakorralise seisukorra seaduste alusel kahe Prantsusmaa kodaniku Cédrici ja Joël Domenjoudi vastu välja antud koduse liikumiskeelu korraldusi. Neile rakendati neid meetmeid ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 21. konverentsi („COP21“) raames.

Prantsusmaa siseminister põhjendas koduse liikumiskeelu korraldusi vajadusega tagada turvalisus COP21 konverentsil. Tema otsus põhines luureteenistuse teabel, mille kohaselt aktivistid valmistasid tippkohtumise ajaks ette vägivaldseid proteste ja, et need kaks kaebajat tõenäoliselt võtavad nendest osa.

EIK-sse pöördudes tuginevad kaebajad erinevatele konventsiooni artiklitele ja leiavad, et neile kehtestatud liikumiskeeld rikkus nende õigusi.

EIK seisukohad

Cédric Domenjoudi osas leidis EIK, et ehkki meede oli piirav, põhines see asjakohastel ja piisavatel põhjustel. EIK leidis, et tema suhtes rakendatud meede ei olnud taotletud eesmärkidega (riigi julgeoleku ja avaliku julgeoleku kaitsmine ning avaliku korra tagamine) ebaproportsionaalne. Lisaks leidis EIK, et meetme kohtulikuks kontrolliks olid kehtestatud piisavad menetluslikud tagatised.

Joël Domenjoudi kohta märkis EIK, et miski ei viidanud sellele, et ta oleks isiklikult kavatsenud osaleda vägivaldsetes protestides või aidata neid korraldada. Samuti ei olnud tuvastatud, et ta oli selliseid tegusid julgustanud või isegi toetanud. Puudusid kindlad tõendid, mis toetaksid luureteenistuse väidet, et kaebaja oli vägivaldne aktivist. Lisaks leidis EIK, et kaebaja suhtes võetud meetme kohtuliku kontrolliga ei kaasnenud piisavaid menetluslike tagatiseid. EIK leidis, et tema suhtes rakendatud meede ei kuulu konventsiooni artikli 15 alusel teatatud erandi alla. EIK tuvastas tema osas protokoll nr 4 artikkel 2 rikkumise.

Artikkel 41

EIK leidis, et Prantsusmaa peab Joël Domenjoudile maksma mittevarelise kahju hüvitiseks 1500 eurot ja kulude katteks 10 000 eurot.

Lahendile on lisatud eriarvamus.

[Lahend](#) (prantsuse keeles)

[Kokkuvõte](#) (inglise keeles)

16. mai 2024

Lahend nr 36681/23 - sõnavabadus

Lutgen vs. Luksemburg

Artikkel 10

Asjaolud

Kaasus puudutas kaebaja, advokaadi, karistamist kriminaalkorras karistatava trahviga kohtu lugupidamatuse eest. Trahv määrati talle selle eest, et ta kritiseeris ühes meilis, mille ta saatis kahele ministrile ja peaprokurörile, kohtunikku.

EIK-sse pöördudes tugines kaebaja artiklile 10 ja väitis, et tema kriminaalkorras süüdimõistmine kujutas tema sõnavabaduse rikkumist.

EIK seisukohad

EIK märkis, et kaebaja kasutatud väljendeid võib nimetada täiesti sobimatuteks. Samas juhtumi kontekstis ei kuulu need kindlasti aga kuritegeliku valdkonda. EIK leidis, et kaebajale määratud kriminaalkaristus ei ole õigustatud.

EIK leidis, et siseriikliku kriminaalkohtu põhjendusi ei saa pidada piisavaks kaebaja sõnavabadusõigusesse sekkumiseks. Seetõttu ei suutnud kohtud leida õiglast tasakaalu vajaduse vahel tagada kohtuvõimu autoriteet ja kaitsta kaebaja sõnavabadust advokaadina.

Nendel tingimustel leidis EIK, et kaebaja süüdimõistmine ei olnud proportsionaalne taotletava legitiimse eesmärgiga ega olnud seetõttu „demokraatlikus ühiskonnas vajalik”. EIK tuvastas artikkel 10 rikkumise.

Artikkel 41

EIK leidis, et rikkumise tuvastamine on piisav hüvitamiseks kaebajale mittevaralist kahju.

[Lahend](#) (prantsuse keeles)

[Kokkuvõte](#) (inglise keeles)